

[Dahlgaard.]

gumenter viste, hvor forskellige hans Synspunkter efterhaanden er fra snart sagt alle andre Menneskers her i Landet. Det viste sig meget tydeligt, idet det ærede Medlem sagde, at den Takstnedsættelse, som fandt Sted i 1927, betød i Virkeligheden Opgivelse af Forrentningsprincippet og af den regnskabsmæssige Ordning, der anerkendtes af Rigsdagen i Samlingen 1924—25.

Jeg siger: ingenting kan være mere urigtigt; Takstnedsættelserne i 1927 betød Erkendelse af, at det nye økonomiske Niveau, som vi var kommet ned paa gennem Pari-Politikken, maatte Staten tage Hensyn til ganske paa samme Maade, som alle andre Forretninger her i Landet maatte tage Hensyn dertil; netop ud fra forretningsmæssige Synspunkter var Statsbanerne tvunget dertil.

Hvordan har det ærede Medlem overhovedet kunnet tro det muligt, at i en Tid, hvor alt og alle med jernhaard Nødvendighed blev skruet ned paa et andet Niveau, hvor der i Landet skabtes en anden Købeevne, andre Produktionsomkostninger, en anden Lefevod i det hele taget, at i en saadan Tid skulde de danske Statsbaner være den eneste Institution, den eneste Forretning her i Landet, der kunde lade, som den overhovedet ikke vidste, hvad der skete?

Jeg maa sige, at da det i 1926 blev klart for det radikale Venstre, at det ærede Medlem, som da var Trafikminister, nægtede at være med til en Takstnedsættelse, da støjede jeg over, at det ærede Medlem Hr. Friis-Skotte, hvis sunde Fornuft jeg i øvrigt paa saa mange Omraader sætter Pris paa, kunde sætte sig fast i noget saa uholdbart som dette, at Statsbanerne i sin Takstpolitik kunde holde sig udenfor det økonomiske Liv, som Statsbanerne er sat til at betjene.

Det ærede Medlems Bemærkninger i Aftes viste i Virkeligheden ogsaa, hvor uholdbart hans Standpunkt er. Det ærede Medlem begyndte med at sige, at da den nye Regnskabsordning og Forrentningsordning blev gennemført, var det sikkert ikke gøriligt at sætte Taksterne højere, end de da var, af Konkurrencehensyn. Men saa maa det ærede Medlem jo dog deraf logisk slutte, at naar der derefter gennemføres den Pengepolitik, vi kender, der har ført til et andet Prisniveau, som har medført, at alle andre Trafikmidler er gaaet ned med deres Priser og Takster, da maa der dertil svare et andet Takstniveau ogsaa

for de danske Statsbaner. Altsaa i det ærede Medlems Bemærkninger om, at i 1924 kunde man ikke gaa højere op med Taksterne af Konkurrencehensyn, deri ligger Erkendelse af, at naar de andre konkurrerende Trafikmidler af Hensyn til hele det økonomiske Niveau kom længere ned, saa vilde Banerne ogsaa af forretningsmæssige Grunde være nødt til at følge med.

Det ærede Medlem sagde: Det kan jo dog ikke være Formaålet for en Statsforretning, for en Forretning i det hele taget, at foretage Nedsættelser i Priserne for at faa mindre Indtægter. Ja, det ved jeg ikke, men jeg ved, at en Nedsættelse af Priserne kan somme Tider være nødvendig for at standse Nedgangen i Forretningens Omsætning, og derved bevare en Forretning, som ellers truer med stadig Tilbagegang.

Og Erfaringerne har jo vist, at det var rigtigt. Den Nedgang, der ustandselig var, til Taksterne kom ned, er afløst af en Opgang i Trafikmængden. At der har været en Overgangstid i hele denne Sag, er klart, det har alle vidst. Takstnedsættelser gør det selvfølgelig heller ikke alene, men Takstnedsættelserne er Grundlag for den fornuftigere og smidigere Driftspolitik, som Statsbanerne er ved at komme ind paa, og som kendetegnes gennem Rabatsystemet, gennem Udbringning af Gods ved Biler, i den kommende Tid forhaabentlig ogsaa paa en Række af Statsbanernes Sideruter gennem forøget Kørselshyppighed og forøget Kørselshastighed. Det er Opgaver, der selvfølgelig maa løses.

Paa dette Tidspunkt af Udviklingen har jeg tilladt mig her under denne Finanslovbehandling at rejse det Spørgsmaal, om vi nu ikke ogsaa skulde tage Konsekvensen af det nye økonomiske Niveau ved en Nedskrivning af Jernbanernes Kapital. Til dette Standpunkt har Formanden i Folketingets Finansudvalg foreløbig sluttet sig, og det viste sig jo gennem Bemærkningerne, som det ærede Medlem Hr. Friis-Skotte fremkom med i Aftes, at han i hvert Tilfælde ikke afviste dem.

Men hvad Mening er der da i, at det ærede Medlem Hr. Friis-Skotte proklamerer, at Banerne aldrig vil kunne komme til at give en rimelig Forrentning? Stillingen er den i Øjeblikket, at Banerne efter det Budget, der skal gælde for det kommende Finansaar, skal give fuld Afskrivning af den nuværende Kapital. Hvis der nu i Overensstemmelse med det nuværende økonomiske Niveau her i Landet skete en Nedskæring af Statsbanernes Kapital, der medførte en regnskabsmæssig